

Temyiz İsteminde Bulunanlar : 1- (Davalı): Çevre ve Şehircilik Bakanlığı/ANKARA
Vekili : Sevgi Şafak, Hukuk Müşaviri - Aynı yerde

2-Müdahil (Davalı Yanında): Koza Altın İşletmeleri A.Ş.
Vekilleri : Av. Mesut Bayat - Av. Elif Yurtoğlu
Söğütözü Mah. 2178. Cad. No:2/18 Çankaya/ANKARA

Diğer Müdahiller (Davalı yanında): 1- Türkiye Maden İşçileri Sendikası
Vekili : Av. Hatice Salman
Strazburg Cad. No:7 K:1 Sıhhiye - Çankaya/ANKARA

2- Koza Altın İşletmeleri A.Ş. Çalışanları

1- İsmet Sivrioğlu	29- Mehmet Ayar	57- Yusuf Emre Avcioğlu
2- Cemalettin Çetin	30- Arif Şık	58- Hasan Tosun
3- Jalan Yerli	31- Ahmet Kenan Koral	59- Mesut Çavuşoğlu
4- Kadir Fahri Ergin	32- Ender Tengül	60- Ali Çapkın
5- Yalçın Atamer	33- Yalçın Yoldaş	61- Selahattin Duru
6- Emel Giray	34- Murat Aydeniz	62- Mehmet Uzun
7- Nevzat Esmer	35- Kader Girgin	63- Serdar Özyaş
8- Burcu Hızal	36- Ali Bilgin	64- Günay Candan
9- Özlem Özdemir	37- İbrahim Aşkıner	65- Ergin Şahinkoç
10- Fazlı Atak	38- Şükrü Pamukatar	66- Şener Keskin
11- Burak Ergin	39- Erol Çokal	67- Nevzat Beyazkuş
12- Adnan Günaydın	40- Abidin Onur	68- Zekir Alkan
13- Özcan Şahinkoç	41- Osman Topçu	69- İsmail Şahan
14- Ayhan Çamurcu	42- Nurdoğan Eftal	70- Ali Candan
15- Ali Battal	43- Hamit Andaş	71- Zafer Palabıyık
16- Caner Uğurlu	44- Kadir Gencer	72- Mesut Uysal
17- Murat Özeniş	45- Eser Efe	73- Cengiz Paytar
18- Hasan Giray	46- Osman Soma	74- Ali Osman Ankit
19- Mehmet Özolçüm	47- Ali Tutar	75- Erkan Turan
20- Ahmet Deniz	48- Vedat Babacan	76- İbrahim Çeviker
21- Hüseyin Batmaz	49- Erdener Aygör	77- Sezgin Sarıcaoğlu
22- Mahmut Şık	50- Yüksel Gencer	78- Sezgin Kızanlık
23- Musa Şık	51- Yücel Aktürk	79- Tuncay Şen
24- Halit Semih Demircan	52- Cumhur Şık	80- Erdal İnce
25- Mustafa Bodur	53- İsmail Kardaşcan	81- Mehmet Kahraman
26- Ali Batmaz	54- Hüseyin Şık	82- Mustafa Coşkun
27- Mehmet Cemalettin
Çalık	55- Ümit Gencer	83- Mesut Andaş
28- Arif Koşar	56- Kemal Şahbaz	84- Alaattin Çokal

T.C.
DANIŞTAY
ONDÖRDÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2017/2311
Karar No : 2018/5384

85- Şerif Yavuz	130- Mustafa Aktürk	175- Muharrem Çetin
86- Serkan Bakır	131- Yılmaz Topçu	176- Akif Uludağ
87- Sabahattin Bacak	132- Güler Girgin	177- İlyas Ayriç
88- Alpaslan Uncu	133- Yıldırım Korkmaz	178- Cumhuriyet Kaymak
89- Ufuk Güntan	134- Erkal Dinsel	179- Hasan Ceylan
90- Muzaffer Özyiğit	135- Hüseyin Uğurluer	180- Hayrettin Kara
91- Turan Kaçak	136- Ali Çavuşoğlu	181- Hamza Akbulut
92- Hüseyin Çobanlar	137- Mustafa Solak	182- Hüseyin Aydın
93- Mehmet Yolal	138- Mehmet Bilir	183- Serdal Ayar
94- Mesrur Karakuş	139- Eyüp Kurnaz	184- Erkan Yorgun
95- Ramazan Özavcı	140- Olcay Bozkurt	185- Şahin Kılınç
96- Levent Orta	141- İsmail Ağralı	186- Murat Topan
97- Emel Umurhan	142- Hayrettin Aslanbek	187- Yusuf Dülger
98- Serhan Umurhan	143- Hakan Kocamaz	188- Yusuf Gencer
99- Hüseyin Rahmi Boz	144- Seyfettin Doğan	189- Hamza Atatan
100- Nuri Erdem	145- Ümit Kaya	190- Necati Kuzu
101- Zeliha Özlem Kara	146- Zafer Kara	191- Mehmet Çevik
102- Serdar Volkan	147- Ömer Albayrak	192- Hüseyin İşbilir
103- Mustafa Yiğit Nurhat	148- Deniz Beşir	193- Abdurrahman Karakaya
104- Mesut Adalı	149- Yunus Doğru	194- Hakan Küçükler
105- Cihan İzmir	150- Kaan Özgen	195- Recep Çetin
106- İrfan Çota	151- Erdal Kanlıoğlu	196- Recep Durak
107- Taylan Ziştoylu	152- Müslüm Akbaş	197- Hüseyin İşbilir
108- Mehmet Emin Korucu	153- Suat Hamarat	198- Mehmet Ergit
109- Olcay Elmas	154- Mehmet Coşkun	199- Seçil Aşkın
110- Erdin Andaş	155- Hayrullah Kardeşcan	200- Fatma Demirsal
111- Ahmet Andaş	156- Şükrü Eftal	201- Figen Sertkaya
112- Nezir Dizdar	157- Nazım Karacaoğlu	202- Ümit Ünal
113- Hakan Çetin	158- Engin Gencer	203- Fahri Demir
114- Bülent Erdem	159- Mehmet Karanfil	204- İlker Turan
115- Hakan Diz	160- Gökhan Tutar	205- İskender Yıldırım
116- Hikmet Çakal	161- Turgay Kıray	206- Mutlu Girgin
117- Orkan Özkan	162- Meryem Tekol	207- Necip Gezer
118- Okan Özdemir	163- Aylin Volkan (Ak)	208- Sacit Akçaz
119- Abdullaziz Ceylan	164- Mualla Yıldırım	209- Ahmet Sonbahar
120- Gökhan Bingöl	165- Metin Kardeşcan	210- Akgün Kutlu
121- Alpaslan Atalay	166- İlker Tayyar Bıçak	211- Ahmet Yılmaz
122- Ünal Ateş	167- Gürani Aksekili	212- Güney Ögüt
123- Barış Sayiner	168- Hayrettin Ögüt	213- Hakan Kaşıkçı
124- Hasan Kömürcü	169- Didem Üşenmez	214- Hüseyin Gergin
125- Ömer Gündoğan	170- Ali Nalça	215- İbrahim Üstündağ
126- İbrahim Sarı	171- Özlem Cansoy	216- İsmet Balkan
127- Okan Girgin	172- Ayşegül Dörtkardaş	217- Nail Yüksel
128- Hakan Bingöl	173- Muharrem Doğan	218- Serkan Çetin
129- Halit Şendil	174- Mehmet Kıray	219- Veyzi Taşır

T.C.
DANIŞTAY
ONDÖRDÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2017/2311
Karar No : 2018/5384

220- Vedat Altay	264- Bülent Akçit	308- Mehmet Evren Yücel
221- Osman Aktürk	265- Cengiz Hepyürekli	309- Mehmet Raif Karvan
222- Erkan Korkmaz	266- Çağrı Ökten	310- Mensur Kaplan
223- Mustafa Akkaya	267- Dinçer Mutlu	311- Mine Yıldırım
224- Hüseyin Gülşen	268- Doğu Kutlay	312- Muhammet Ali Malkoç
225- Sezer Çelik	269- Engin Başer	313- Murat Apaydın
226- Ömer Salih Yıldırım	270- Ercan Yüksel	314- Murat Bahadır Altay
227- Murat Güven	271- Erhan Doğan	315- Musa Andaş
228- Okan Yıldırım	272- Erhan Özmen	316- Mustafa Karaçam
229- Salih Ürüyen	273- Erhan Uçkun	317- Mustafa Kılınç
230- Mehmet Rıdvan Sağdıç	274- Erkan Evran	318- Muzaffer Türkmen
231- Şükriye Gülşah Emniyet	275- Erkan Kurtuldu	319- Nadir Yüksel
232- Selçuk Ormancı	276- Evren Ateş	320- Onur Abay
233- Koray Kaya	277- Fahrettin Fidan	321- Ömer Şanşal Gülcüoğlu
234- Remzi Ünal Ünlü	278- Fatma Özkan	322- Ömer Yaman
235- Ersan Var	279- Galip Şimşek	323- Ömür Geçkin
236- Mustafa Tavaslıoğlu	280- Gökay Yüzbaş	324- Ömür Şişman
237- Muharrem Bozkurt	281- Gökhan Bal	325- Özgür Ögüt
238- Murat Topan	282- Gökhan Çiçek	326- Özgür Özdemir
239- Abdullah Demir	283- Gökhan Efe	327- Özkan Urcan
240- Burcu Güntan	284- Görkem Durdu	328- Pınar Demirden
241- Abidin Balaban	285- Gülsüm Yüksel	329- Ramazan Özyılmaz
242- Benhür Güzeler	286- Gürkan Atamal	330- Recep Efe
243- Eray Tunay	287- Gürkan Keserci	331- Resul Sivrikaya
244- Elçin Ergun	288- Güven Akçit	332- Rüştü Yıldırım
245- Önal Atalay	289- Güven Göktürk	333- Sadullah Karakaya
246- Mediha Kılıç	290- Hakan Geç	334- Serhat Baykuş
247- Sadiye Çidem	291- Halil İbrahim Kara	335- Serkan Bozkaya
248- Mehmet Bulut	292- Hamide G. Dikmen	336- Seyhan Şahpaz
249- Olcay Atar	293- Hasan Alper	337- Süleyman Akşit
250- Mehmet Kömürcü	294- Hasan Çelik	338- Süleyman Zehir
251- Nadir Demir	295- Hasan Çullu	339- Şeyda Hancıoğlu
252- Ahmet Arda	296- Hikmet Yavuz	340- Taha Yalçındağ
253- Fikret Şayan	297- Hüseyin Devrim	341- Taner Küçük
254- Can Salim Marangoz	298- Hüseyin Karacaoğlu	342- Taylan Tosun
255- Turan Şahan	299- İlyas Avcı	343- Tevrat Öz
256- Emre Sevim	300- İskender Serter	344- Tugay Darılmaz
257- Fatih Şevket Ergit	301- Kamil Soysal	345- Tuncay Bağcı
258- Mustafa Akbay	302- Kemal Temur	346- Tunç Darcan
259- Adnan Çetin	303- Kürşat Büyükyıldırım	347- Umut Gümüşkaya
260- Ali Galip Ürüyen	304- Levent Hantal	348- Volkan Çalışır
261- Ali Kaan Eginç	305- Levent Tüzel	349- Yaşar Dikbaş
262- Ali Uzun	306- Mahmut Oruç	350- Yaşar Uzun
263- Aytekin Alsat	307- Mehmet Can	351- Zeki Emre Özkişi
		352- Zilan Korkmaz

T.C.
DANIŞTAY
ONDÖRDÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2017/2311
Karar No : 2018/5384

Vekilleri : Av. Dina Bekişoğlu
8251/2 Sok. Bekişoğlu Rezidans No:1 K:1 D:1
Ataşehir - Çiğli/İZMİR

Karşı Taraf (Davacılar) : 1- TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası
Vekili : Av. Zühal Sirkecioğlu Dönmez
Bestekar Sok. No:49/5 Kavaklıdere - Çankaya/ANKARA

Vekili : 2- EGEÇEP Derneği
: Av. Arif Ali Cangı
858 Sok. No:9/705 Paykoç İşhanı K:7/705 Konak/İZMİR

Vekili : 3- TMMOB Kimya Mühendisleri Odası
: Av. Mahmut Fevzi Özlüer
Üsküp Cad. Çevre Sok. Tekdal Apartmanı 6-B No:12
Çankaya/ANKARA

Vekili : 4- TMMOB Peyzaj Mimarları Odası
5- TMMOB Çevre Mühendisleri Odası
: Av. Emre Baturay Altınok
Büyükelçi Cad. No:18/7 Kavaklıdere- Çankaya/ANKARA

Vekili : 6- TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası
7- TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası
: Av. Mehmet Horuş
Hatay Sok. No:23/5 Kızılay- Çankaya/ANKARA

İstemin Özeti : İzmir 3. İdare Mahkemesinin 25/04/2017 günlü,
E:2015/1383, K:2017/523 sayılı kararının; usul ve yasaya uygun olmadığı ileri sürülerek
bozulması istenilmektedir.

Savunmaların Özeti : Davacılar Egeçep Derneği tarafından istemin
reddi gerektiği savunulurken, diğer davacılar tarafından savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi : Nagihan Pınar Kumcu
Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile Mahkeme kararının
onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Ondördüncü Dairesince, Koza Altın İşletmeleri A.Ş.'nin taşeron
firması olması nedeniyle davalı yanında müdahil olarak kabul edilen Bahar Madencilik San. Tic.
Ltd. Şti. tarafından, 06/03/2018 tarihinde Danıştay Genel Yazı İşleri Müdürlüğü kaydına giren
dilekçe ile Koza Altın İşletmeleri A.Ş. ile ticari ilişkilerinin sona erdiğinden bahisle, davalı yanında

T.C.
DANIŞTAY
ONDÖRDÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2017/2311
Karar No : 2018/5384

müdahil olmasını gerektirecek yasal koşulların ortadan kalktığı ileri sürülerek, davalı idare yanında müdahilliğinin sonlandırılması istenildiğinden, anılan şirketin davalı yanında müdahillik sıfatının sona erdirilmesine karar verilerek, işin gereği görüldü:

Dava; İzmir İli, Bergama İlçesi, Kozak Köyü sınırları içerisinde Koza Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından yapılması planlanan "Gelintepe Altın Madeni Ocağı" "projesi ile ilgili olarak Çevre ve Orman Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğünce verilen 18/09/2009 günlü, 1775 sayılı "Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Olumlu" kararının iptali istemiyle açılmış, İdare Mahkemesince dava konusu işlemin iptali yolunda verilen kararın Danıştay Ondördüncü Dairesinin 24/03/2015 günlü, E:2013/6826, K:2015/2214 sayılı kararı ile bozulması üzerine, bozma kararına uyularak, İdare Mahkemesince yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucunda düzenlenen bilirkişi raporu ve yapılan itirazlar neticesinde düzenlenen ek bilirkişi raporu ile dosyadaki bilgi ve belgelerin birlikte değerlendirilmesinden; her ne kadar diğer yönlerden ÇED raporunda bir eksiklik tespit edilememiş ise de, bu alanın gerçek flora, fauna ve diğer canlı grupları bakımından tür çeşitliliği, populasyon zenginliği, Türkiye'deki dağılışı, yok olma durumu yeterli şekilde belirlenmeden hazırlanan ÇED raporuna dayanılarak verilen 18/09/2009 günlü, 1775 sayılı ÇED olumlu kararında hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiş, bu karar, davalı idare ve davalı yanında müdahillerden Koza Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından temyiz edilmiştir.

17/07/2008 günlü, 26939 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ve dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte olan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin **4. maddesinde**; çevresel etki değerlendirmesi olumlu kararı; Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hakkında Kapsam Belirleme ve İnceleme Değerlendirme Komisyonunca yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucu ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğunun saptanması üzerine gerçekleşmesinde sakınca görülmediğini belirten Bakanlık kararı olarak tanımlanmış, **6. maddesinde**; "(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki bir projeyi gerçekleştirmeyi planlayan gerçek ve tüzel kişiler; Çevresel Etki Değerlendirmesine tabi projeler için; Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu, Seçme Eleme Kriterlerine tabi projeler için proje tanıtım dosyası hazırlamak, ilgili makamlara sunmak ve projelerini verilen karara göre gerçekleştirmekle yükümlüdürler. (2) Kamu kurum ve kuruluşları, bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilmesi sürecinde proje sahiplerinin isteyeceği konuya ilişkin her türlü bilgi, doküman ve görüşü vermekle yükümlüdürler.(3) Bu Yönetmeliğe tabi projeler için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça bu projelere hiç bir teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hükümler uyarınca; çevresel etki değerlendirmesi ile, gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ya da olumsuz etkilerinin belirlendiği, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin irdelendiği, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirildiği, ayrıca projelerin uygulanmasının izlendiği ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaların belirlendiği bir süreç öngörülmüş olup, Yönetmelik kapsamında yer alan bir faaliyet nedeniyle hazırlanacak ÇED raporunda özel format uyarınca, projenin gerçekleştirileceği yer ile alternatif alanlar belirlenerek projenin hizmet amacı, önem ve gerekliliği kapsamında yerin ve etki alanının çevresel özellikleri, çevresel etkiler ve alınacak önlemlerin tartışılması, faaliyet yerinin

T.C.
DANIŞTAY
ONDÖRDÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2017/2311
Karar No : 2018/5384

belirlenmesinde ise, faaliyetin büyüklüğü, amacı, ulaşım, iklim, toprağın ve çevrenin özellikleri, olası etkiler ve etkilerin azami giderilme olanakları gibi unsurların etkili olması, bu bağlamda, sürdürülebilir kalkınma ve sürdürülebilir çevre dengesinin sağlanması yolunda belirtilen nitelikteki bir faaliyete en uygun yerin seçilmesi esastır.

Yukarıda alıntısına yer verilen **Yönetmeliğin EK-III bölümünde**; "Çevresel Etki Değerlendirmesi Genel Formatı" belirlenmiş ve "**Bölüm I: Projenin Tanımı ve Gayesi**; proje konusu yatırımın tanımı, ömrü, hizmet maksatları, önem ve gerekliliği, projenin fiziksel özelliklerinin, inşaat ve işletme safhalarında kullanılacak arazi miktarı ve arazinin tanımlanması, önerilen projeden kaynaklanabilecek önemli çevresel etkilerin genel olarak açıklanması (su, hava, toprak kirliliği, gürültü, titreşim, ışık, ısı, radyasyon ve benzeri), yatırımcı tarafından araştırılan ana alternatiflerin bir özeti ve seçilen yerin seçiliş nedenlerinin belirtilmesi, **Bölüm II: Proje için seçilen yerin konumu**; proje yeri ve alternatif alanların mevkii, koordinatları, yeri tanıtıcı bilgiler, **Bölüm III: Proje yeri ve etki alanının mevcut çevresel özellikleri**; Önerilen proje nedeniyle kirlenmesi muhtemel olan çevrenin; nüfus, fauna, flora, jeolojik ve hidrojeolojik özellikler, doğal afet durumu, toprak, su, hava, (atmosferik koşullar) iklimsel faktörler, mülkiyet durumu, mimari ve arkeolojik miras, peyzaj özellikleri, arazi kullanım durumu, hassasiyet derecesi (EK-V'deki Duyarlı Yörelere listesi de dikkate alınarak) ve yukarıdaki faktörlerin birbiri arasındaki ilişkileri de içerecek şekilde açıklanması, **Bölüm IV: Projenin önemli çevresel etkileri ve alınacak önlemler**; 1- Önerilen projenin aşağıda belirtilen hususlardan kaynaklanması olası etkilerinin tanıtımı, (Bu tanım kısa, orta, uzun vadeli, sürekli, geçici ve olumlu olumsuz etkileri içermelidir.) a) Proje için kullanılacak alan, b) Doğal kaynakların kullanımı, c) Kirleticilerin miktarı, (atmosferik şartlar ile kirleticilerin etkileşimi) çevreye rahatsızlık verebilecek olası sorunların açıklanması ve atıkların minimizasyonu, 2- Yatırımın çevreye olan etkilerinin değerlendirilmesinde kullanılacak tahmin yöntemlerinin genel tanıtımı, 3- Çevreye olabilecek olumsuz etkilerin azaltılması için alınması düşünülen önlemlerin tanıtımı. Projenin; a) Çevreyi etkileyebilecek olası sorunların belirlenmesi, kirleticilerin miktarı, alıcı ortama etkileşimi, kümülatif etkilerin belirlenmesi, b) Sera gazı emisyonlarının belirlenmesi ve iklim değişikliğine etkileri, c) Projenin çevreye olabilecek olumsuz etkilerinin azaltılması için alınacak önlemler, ç) İzleme Planı (inşaat dönemi)" şeklinde düzenlemelere yer verilmiştir.

Çevresel etki değerlendirilmesi; gerçekleştirilmesi planlanan projenin, çevreye olabilecek olumlu ya da olumsuz etkilerinin belirlenmesi, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenerek değerlendirilmesi amacıyla yapıldığından, ÇED sürecinde verilen kararların iptali istemiyle açılacak davalarda, yukarıda belirtilen Yönetmeliğin Ek-III bölümündeki unsurlar yönünden, ÇED kararlarının bir bütün olarak çevresel etkilerinin irdelenmesi gerekmektedir.

Dosyanın incelenmesinden; İzmir İli, Bergama İlçesi, Kozak Köyü sınırları içerisinde Koza Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından yapılması planlanan "Gelintepe Altın Madeni Ocağı" "projesi ile ilgili olarak Çevre ve Orman Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğüne 18/09/2009 günlü, 1775 sayılı "ÇED Olumlu" kararının verildiği, anılan kararın iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı, İdare Mahkemesince dava konusu işlemin iptaline karar verildiği, bu kararın davalı idare tarafından temyiz edilmesi üzerine, Danıştay Ondördüncü Dairesinin 24/03/2015 günlü, E:2013/6826, K:2015/2214 sayılı kararı ile yeniden keşif ve bilirkişi inceleme yapılması gerektiği gerekçesiyle Mahkeme kararının bozulduğu, bozma kararına uyularak, İdare Mahkemesince maden mühendisliği bölümü, coğrafya bölümü, biyoloji bölümü, çevre mühendisliği bölümü ve jeoloji mühendisliği bölümü öğretim üyelerinden oluşan bilirkişi

T.C.
DANIŞTAY
ONDÖRDÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2017/2311
Karar No : 2018/5384

heyeti ile yeniden yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucunda düzenlenen **raporda özetle;** "ÇED raporunun Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan ÇED raporu özel formatı içeriğine uygun hazırlandığı, ÇED raporunda maden işletmesinde öngörülen alana ilişkin sondajlardan alınan analiz sonuçlarına ilişkin bir bilginin bulunmadığı, bu veriler olmaksızın işletilmesi planlanan rezervin ne kadar olduğunun açık olmadığı, **su kaynakları ve hidrolojik açıdan yapılan değerlendirmede;** maden işletmesi planlanan bölgenin yeraltı suyu beslenme alanında olduğu, ancak bölgede yeraltı suyu öngörülen açık işletme derinliğinin altında kaldığından yeraltı sistemi etkisinin sınırlı kalacağı gibi, açık işletmeye gelecek yeraltı suyunun drene edilmesinin gerekmeyeceği, çevre köylerin su isale hattını olumsuz etkilemesi için bir gerekçe bulunmadığı, **biyolojik açıdan yapılan değerlendirmede;** ilk olarak yöntem hatasının bulunduğu nitekim herhangi bir yerin flora ve faunasının belirlenmesi için orada var olan canlı türlerinin arazide görülmesi, incelenmesi, geri alınması, fotoğraflanması ve ilgili örneklerin müzelerde saklanması gibi geleneksel hale gelmiş bilimsel çalışma yöntemi uygulandığı, doğada her canlının bulunma çimlenme üreme ve diğer varlık ifade eden evrelerinin birbirinden farklı olduğu, bu nedenle çalışılacak bölgeye göre arazi çalışma süresinin değişeceği, dava konusu alanda ÇED raporu hazırlanması için en az 1 yıl ve bu bir yılın 11 ayı boyunca, arazının incelenmesi çeşitli canlı grupları açısından taranmasının gerektiği, ÇED raporunda bitkiler için arazi çalışması yapıp yapılmadığı, yapıldı ise hangi lokalitelerden örnek toplandığı, (lokalite bilgisi, koordinat, tarih, gözlem, yardımcı toplayıcı) toplanan örneklerin kayıt numarası, herbaryum ya da müzeye konduğu, hayvanlar için nerede kaç birey gözlemlendiği, ya da kimlerin gözlemine göre yazıldığı gibi hiçbir bilginin bulunmadığı, bu bilgilerin herhangi bir bilimsel çalışmanın varlığı ve denetlenmesi için olmazsa olmaz olduğu, rapor bütün olarak değerlendirildiğinde maden işletmesi olarak kullanılacak alanın flora ve faunasının incelenmediğinin anlaşıldığı, ikinci olarak verilerin güvenilir olmadığı nitekim, verilen floristik ve faunistik bilgiler incelendiğinde, bunların literatürden ve çoğunlukla da internet ortamından alındığının görüldüğü, daha önce Türkiye florasının yazılmış olması, TÜBİVES veritabanında illere göre kaydedilmiş olması, bunların endemizm habitat fitocoğrafik bölge gibi tüm bilgilerin sağlanmasının çok kolay olduğu, hayvanlar için verilen bilgilerin de genel bilgi düzeyinde literatürden sağlanabilecek durumda olduğu, diğer yandan ÇED raporu için sadece vasküler bitkilerin dikkate alındığı, alandaki mantar, liken, karayosunu, ciğerotu gibi bitki ve canlı gruplarının yok sayıldığı, aynı genelleyci yanlış yaklaşımın hayvanlar içinde geçerli olduğu, Bakanlığın ÇED raporu istemekteki amacının, faaliyet yapılan alanda bu faaliyetin çevreye etkisini belirlemek ve gerekli önlemleri almak olduğu, ÇED raporunda verilen bilgilerin İzmir İli'ne ait olup altın ocak işletmeciliği yapılacak alanla ne kadar örtüştüğünün, yani bu bilgilerin bu alana ait olup olmadığının bilinmediği, ÇED raporunda sayfa 92'de alanın endemik bitki türleri hakkında bilgi verilmiş olduğu ve bu 7 taksonun Türkiye'de geniş yayılış gösteren bitkiler olduğunun belirtildiği, geniş yayılışlı olmalarından dolayı da sadece bu alanda zarar görseler de Türkiye'nin birçok yerinde buldukları için, nesillerinin tehlike altına girmeyeceğinin belirtilmiş olduğu, yapılan yöntem hatasından dolayı, bu alanda hangi bitkilerin var olduğunun bilinmediği, dolayısıyla bu "alanın endemik ya da nadir bitkileri olarak gösterilen ve geniş yayılışlı olmalarından dolayı nesillerinin tehlike altına girmeyeceği" bilgisinin, yanlış yönlendiren ve bilimsel veriye dayanmayan bir ifade olduğu, **coğrafya ile ilgili değerlendirmeler (Hidrografya);** ÇED raporunda Gelintepe ruhsat sahasının hidrolojik ve hidrojeolojik özelliklerinin incelendiği, yerüstü ve yeraltı sularının madende yapılacak çalışmalardan etkilenmeyeceği sonucuna varıldığı, bununla birlikte, madencilik faaliyetleri sırasında ortaya çıkabilecek atıklar ve ocaklardan ve depolama alanlarından sonradan suyla teması sonucunda yüzey ve yeraltısularına karışabilecek

T.C.
DANIŞTAY
ONDÖRDÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2017/2311
Karar No : 2018/5384

asitler, gerek ocakların ve pasa alanı tabanının su tablasında yüksekte olması, gerekse de ocak sahalarının Bergama Belediyesinin su temin ettiği kaynak ve kuyulardan uzak olduğu gerekçesi ile göz ardı edildiği, ayrıca söz konusu kaynaklarda ocağın işletilmesi sırasında olumsuz etkiler saptanırsa faaliyetin hemen durdurulacağı ve olumsuz etkilerin giderileceğinin belirtildiği, madencilik faaliyetinin su tablasından yukarıda yer alan kottlarda yapılacak olması su tabasının kirlenmeyeceği anlamını taşımadığı, yukarı kottlarda yer alan kirlenici maddelerin yağışlarla yıkanarak yeraltı suyuna karışabileceği, raporda madencilik faaliyeti sırasında dışardan getirilmek kaydıyla 1547 m3/ay su kullanılacağı belirtilmiş olduğu, bu suyun buharlaşma dışında kalan büyük bir kesiminin var olan kirlenici yüzey akışı ve sızma yolu ile yüzey ve yeraltı suların karışabileceğinin söylenebileceği, Bergama Belediyesine ait alüvyon içerisinde açılmış olan kuyuların ocağa olan mesafeden dolayı kirlenme ihtimalinin göz ardı edilemeyeceği, yeraltı sularının zaman içerisinde hidrolik gradyan yönünde akış gösterdiği ve dolayısıyla eğer bir kirlilik varsa akış yönündeki kaynak ve kuyuların da bu durumdan etkilenmeyeceği, ayrıca alüvyal zeminlerde yeraltı sularındaki kirliliğin iletkenliğinin görece hızlı olduğu, diğer taraftan yüzeyden yağış suları ve derelerle taşınan kirlenicilerin de sızma yolu ile yeraltı sularına karışabileceği, yeraltı suyu ve yüzey suları arasında karşılıklı bir etkileşimin söz konusu olduğu, kuyularda veya kaynaklarda işletmeye bağlı bir kirlilik oluştuktan sonra faaliyetin durdurulması yeraltı sularının tekrar ve gönül rahatlığı ile kullanılabilmesinin sağlamaya yeterli olmayacağı, **toprak yönünden yapılan değerlendirmede;** maden sahasındaki bitki örtüsü tahribatının ve kazı faaliyetlerinin sahadaki toprak erozyonunu artıracığı, **tarıma ilişkin yapılan değerlendirmede;** Kozak yaylasında yöre halkının önemli geçim kaynaklarından biri olan fıstık çamı ziraatı yapılmakta olup, bu ziraat alanının raporda 16.000 ha olarak verildiği, bu değerün ülkemizdeki fıstık çamı alanlarının yaklaşık yarısını meydana getirdiğinin göz önünde tutulması gerektiği, **faaliyetlerin çevre üzerine etkilerine ilişkin yapılan değerlendirmede;** raporda ağaçların kesilmesinden sonra bitkisel toprağın sıyrılması ve depolanmasının ardından üretimi biten kısımlara bitkisel toprağın tekrar serileceğinin belirtildiği, bu ilk bakışta iyi bir fikir gibi görünse de dokusu, boşluk yapıları ve katmanları vb. özellikleri tahrip edilen toprak yağış ve bitki açısından bir molozdan farksız davranacağı, dolayısıyla toprak tahrip edildikten sonra özelliklerini büyük ölçüde yitirmiş olacağı, **üretim ve taşıma yönünden yapılan değerlendirmede;** altın madeni açık ocak işletmeciliğinde 353.099 ton üretim yapılacağı ve bunun 51.499 tonu cevher olacağı ve bu cevherin orman yolunun düzenlenmesi sonucunda Bergama üzerinden Ovacık'a taşınacağı belirtilmekte olduğu, ağır tonajlı araçlarla cevherin taşınması için yayla yolunda yapılacak düzenlemelerin çevre tahribatına yol açabileceği, sonuç olarak, davaya konu ÇED raporunun ilgili Yönetmeliğe uygun içerik ile hazırlanmış olduğu, 3 ay gibi kısa sürede açık maden işletmeciliği ile birlikte cevher zenginleştirme yapılmadan planlanan projenin çevresel açıdan olumlu algılandığı, işletme faaliyetinin sonlandırılmasının ardından rehabilitasyon planlaması yapılmış olsa da, kısa sürede ne kadar sağlıklı olarak yapılacağı şüpheli olduğu, alanın biyolojik özelliği, Kozak yaylası gibi Ege Bölgesindeki nadir doğa alanının içinde oluşunun, Bergama'nın tarihi ve turizm potansiyeli dikkate alındığında; bu alanın gerçek flora, fauna ve diğer canlı grupları bakımından tür çeşitliliği belirlenmeden, bunların popülasyon zenginliği, Türkiye dağılışı, yok olma durumu belirlenmeden alanda herhangi bir kazı ya da faaliyet gösterilmesinin, biyolojik, ekonomik, kültürel ve insan unsurları bakımından telafisi mümkün olmayan zararlara yol açacağı" yönünde görüş beyan edildiği, anılan bilirkişi raporunun taraflara edilmesi üzerine, raporun yapılan itirazlarla birlikte değerlendirilmesi neticesinde Mahkemece ek rapor alınmasına karar verildiği, Mahkeme tarafından, ilk olarak keşif ve bilirkişi incelemesi sonucunda düzenlenen bilirkişi raporunda, ÇED

T.C.
DANIŞTAY
ONDÖRDÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2017/2311
Karar No : 2018/5384

raporunun "Flora ve Fauna" bölümünün hazırlanışının bilimsel araştırma yöntemlerine uygun olmadığı ileri sürülmüş ise de, dosyada mevcut nihai ÇED raporunda, "proje alanı ve yakın çevresinde Mayıs-Haziran-Temmuz 2006 tarihlerinde Biyolog S.Ö. tarafından ve Ağustos-Eylül 2008 tarihlerinde Biyolog F.A. tarafından yapılan gözlem ve literatür araştırmalarında tespit edilen türlerin liste halinde gösterildiği, ... çalışma alanında saptanan bitki türlerinden bazılarının yaygın endemik türler olduğu, Bu türlerin IUCN listesinde LR-Az Tehdit Altında kategorisinde bulunmakta olup, nesillerinin tehlikeye girmesi gibi bir durum şu anda söz konusu olmadığı, Proje kapsamında yapılan flora ve fauna çalışmalarında bulunan türlerle ilgili olarak Bern sözleşmesinin ilgili hükümlerine aynen uyulacağı, proje sahasında bulunan flora türleri arasında tehlike altında bulunan tür tespit edilmediği, proje kapsamında yürütülecek çalışmalar ile birlikte; ocak sahalarında, santiye ve fosseptiğin kurulacağı alanda ve depolama alanlarında geçici bir süre flora kaybına neden olunacağı ancak; projeye eş zamanlı olarak yürütülecek olan rehabilitasyon işlemleri ile flora türlerinin yenilerinin yetiştirilmesi sağlanmış olacağı" belirtildiğinden, flora ve fauna konusunda bilirkişi raporu ile ÇED raporu arasındaki çelişkinin giderilmesi amacıyla ÇED raporunda yer almayan ve keşif esnasında tespit edilen endemik bitkiler mevcut ise buna ilişkin bilgi belge ve fotoğrafların eklenerek bu konuda davalı idare ve müdahil vekilleri tarafından bilirkişi raporuna yapılan itirazların da göz önüne alınarak bu konuda ve ikinci olarak, fıstık çamına ilişkin olarak bilirkişi raporunda "yöre halkının geçim kaynaklarından biri olan fıstık çamı ziraatı yapıldığı, bu ziraat alanının raporda 16.000 ha olarak belirlendiği, bu değer in ülkemizde fıstık çamı alanlarının yaklaşık yarısını meydana getirmekte olduğu"nun belirtildiği, ÇED raporunda ise; "kesilecek türler arasında Fıstık Çamı bulunmadığı, ayrıca; faaliyet sırasında oluşacak emisyon miktarı ve alınacak önlemler ile ilgili ayrıntılı bilgi verildiği, proje sahası ve etki alanı içerisinde fıstık çamı bulunmadığı, faaliyet sırasında oluşacak tozun sınır değeri aştığı noktanın Fıstık Çamı yetiştirilen Kozak (Yukarıbey) Köyü'ne uzaklığı göz önüne alındığında olumsuz bir etkisinin olmayacağı" bilgilerinin yer alması nedeniyle fıstık çamına ilişkin etkilenmeye yönelik somut verilerle açıklama yapılmasının istenilmesi üzerine düzenlenen ek bilirkişi raporunda, raporun esas raporla aynı içerikte olduğu, uzman görüşlerinin azlık görüşü adı altında ayrı ayrı yeniden açıklandığı, **ek raporda özetle**; dava konusu ÇED raporu, ilgili yönetmeliğe uygun içerik ile hazırlandığı, 3 ay gibi kısa sürede açık maden işletmeciliği ile birlikte cevher zenginleştirme tesisi bulunmayan projenin çevresel açıdan genel olarak olumlu algılandığı, ancak işletme faaliyetinin sonlandırılmasından sonra gerçekleştirilecek rehabilitasyon planlarının kısa sürede gerçekleştirilebilirliğinin şüpheli olduğu, alanın biyolojik özelliği, Kozak yaylası gibi Ege bölgesindeki nadir doğa alanının içinde oluşu ve Bergama'nın tarihi ve turizm potansiyeli dikkate alındığında; bu alanın gerçek flora, fauna ve diğer canlı grupları bakımından tür çeşitliliği belirlenmeden, bunların popülasyon zenginliği, Türkiye dağılışı, yok olma durumu belirlenmeden alanda herhangi bir kazı ya da faaliyet gösterilmesinin, biyolojik, ekonomik, kültürel ve insani unsurlar bakımından telafisi mümkün olmayan zararlara yol açacağı, ağırlıklı olarak, ÇED raporunda tespit edilen eksiklikleri kapsayan "ek rapor" talebindeki uzmanlık gerektiren soruların ayrıntılı yanıtlarının "azlık görüşü" olarak rapor ekinde sunulduğu ve buna göre; "Kozak yaylasının fıstık çamı popülasyonu için öteden beri uygun bir alan oluşturduğunun bilindiği, fıstık çamının bu alanda deniz seviyesinden 900 m yükseğe kadar yetişebildiği (Akgöz, 2009), Akgöz'den alınan haritaların da bunu açıkça gösterdiği, her ne kadar doğrudan arazi keşifi esnasında proje sahası içerisinde fıstık çamı varlığı ve sayısına dair bir inceleme yapma imkanı olmamış olsa da, önceden yapılmış olan çalışmalar Kozak Yaylası'nda fıstık çamının yayılışı ve ekonomik değeri açısından oldukça önemli veriler sunduğu, bu haritalara göre, önerilen dar kapsamlı kazı alanının

T.C.
DANIŞTAY
ONDÖRDÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2017/2311
Karar No : 2018/5384

yakın çevresinde fıstık çamlarının olduğunun anlaşıldığı, eğer sahaya insan müdahalesi olmazsa ve hatta yöre halkı teşvik edilirse, uygun alanların 900 m yükseltilere kadar fıstık çamı alanı olarak kullanılabilmesi ve yöre halkına daha fazla gelir sağlayabileceğinin de göz önünde tutulması gerektiği, bu nedenle, fıstık çamının doğrudan proje alanında var olup olmamasından çok, ekolojik dengenin bir bütün olduğu ve yalnızca bir bölümünün değerlendirilmesi ile doğru bir sonuca varılamayacağı gerçeğini göz önünde tutmak gerektiği, ayrıca, bu tür projelerde yalnızca ilk işletmenin yapılacağı dar bir alanın değil, tüm proje alanının ve yakın çevresinin birlikte değerlendirilmesi ile ancak ekosistem temelli doğru bir yaklaşım ortaya konmuş olacağı, bu nedenle, her ne kadar alınacak önlemlerden bahsedilmiş olsa da, fıstık çamı açısından projenin etki alanını, yapılacak kazı faaliyetlerini, ortaya çıkacak moloz, gaz ve toz emisyonunu göz önünde tutmak gerektiği, ayrıca çıkan malzemeyi Ovacık'a taşıyacak ağır tonajlı kamyonların herhangi bir yol ve çevre düzenlemesi yapılmadan var olan patikaların kullanılmayacağı ve bu patikalar boyunca fıstık çamlarına doğrudan veya gaz ve toz emisyonu ile zarar verilmeyeceğinin bir garantisinin olmadığı, ÇED raporunun flora ve fauna ile ilgili kısmında ise, "Yöntem Hatası ve Verilerin Güvenilmez Oluşu" başlıkları altında verilen açıklamaların tamamen doğru ve bugün de eldeki belgeleri tekrar değerlendirildiğinde, daha önce hazırlanmış raporda belirtilenler ile aynı olduğu, bu işletmenin çevreye zarar verip vermeyeceği, verecekse hangi canlı türlerine nasıl bir etkisi olabileceğinin, ancak arazide var olan canlıların araştırılması, bu araştırmanın bilimsel kurallara uygun olarak yapıldığı, verilerin ve kanıtlarının ortaya konduğu durumda anlaşılabilmesi" yönünde görüş beyan edildiği, İdare Mahkemesince, bilirkişi raporunda, ÇED raporunda maden işletmesinde öngörülen alana ilişkin sondajlardan alınan analiz sonuçlarına ilişkin bir bilginin bulunmadığı belirtilmiş ise de, ÇED raporunun ilk sayfalarında bu bilginin yer aldığı görülmesi, bilirkişi raporunun hidrografi ile ilgili değerlendirilmesinde yeraltı sularının kirletilebileceği yönündeki açıklamaların, aynı raporun su kaynakları ve hidrojeolojik açıdan değerlendirme bölümünde çevre köylerin isale hattının olumsuz etkilenmesi için bir nedenin bulunmadığı bilgisine yer verilmesi, fıstık çamına ilişkin değerlendirmenin planlanan alanda fıstık çamı bulunmadığı bilgisinin ÇED raporunda ve bilirkişi raporunda belirtildiğinin anlaşılması nedenleriyle bu yönlerden bilirkişi raporu hükme esas alınabilecek nitelikte görülmemiş ise de, bilirkişi raporunun flora ve faunayla ilgili tespitlere ilişkin kısmı ise hükme esas alınacak nitelikte bulunduğu anlaşılmaktadır.

Olayda; her ne kadar İdare Mahkemesince, bilirkişi raporunun flora ve faunayla ilgili tespitlere ilişkin kısmı hükme esas alınarak bu alanın gerçek flora, fauna ve diğer canlı grupları bakımından tür çeşitliliği, populasyon zenginliği, Türkiyedeki dağılışı, yok olma durumu yeterli şekilde belirlenmeden hazırlanan ÇED raporuna dayanılarak verilen ÇED Olumlu kararında hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle, dava konusu işlemin iptaline karar verilmiş ise de, ÇED raporunun "IV.1.7. Flora ve Fauna" başlıklı bölümünde flora ile ilgili olarak, proje alanı ve yakın çevresinde Mayıs, Haziran, Temmuz 2006 tarihleri ile Ağustos, Eylül 2008 tarihlerinde yerinde yapılan arazi çalışmaları ile literatür araştırmaları neticesinde "Flora Envanteri"nin hazırlandığı, türlerin teşhisinde literatür olarak P.H. Davis'in " Flora of Turkey and the East Aegean Islands Vol 1-10, 1965-1988" isimli eseri ve TÜBİVES - Türkiye Bitkileri Veri Servisinden yararlanıldığı, her tür için bulunduğu habitatlar, ait olduğu flora bölgesi, endemizm durumu, nispi bolluğu ve Türkiye Kırmızı Bitkileri Kitabında verilen risk sınıflarına ve bazı flora türlerinin de fotoğraflarına yer verildiği, alanda IUCN (Uluslararası Doğayı Koruma Birliği) listesinde "Tehdit Altında" kategorisinde bulunan flora türleri olsa da, bu türlerin çeşitli illerde de görülmekte olması nedeniyle yaygın endemik olan bu türlerin tehlikeye girmesi gibi bir durumun söz konusu olmadığı, Kozak Yaylası köylerinin en önemli geçim kaynaklarından biri olan fıstık çamının proje sahasında ve etki

T.C.
DANIŞTAY
ONDÖRDÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2017/2311
Karar No : 2018/5384

alanında bulunmaması nedeniyle proje nedeniyle kesilecek ağaç türleri arasında da bulunmadığı, gerek arazi çalışmaları gerekse literatür çalışması neticesinde proje sahası ve yakın çevresinde nadir, nesli tehlikede, "Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi (Bern Sözleşmesi)" EK-1 listesine göre koruma altına alınması gereken bir bitki türüne rastlanılmadığı, bunun dışında bitki taksonlarının Türkiye genelinde dar ve sınırlı yayılış gösteren ya da baskı altında olan türler olmayıp, geniş yayılım gösterdiği ve vejetasyon dönemi olan 15 Mart-15 Haziran tarihleri arasında patlatma yapılmayacağı, fauna ile ilgili saha çalışmalarının ise faaliyet alanının da içinde bulunduğu yaklaşık 3 km yarıçaplı bir alanda yapıldığı, alandaki türlerin teşhis edilmesi sırasında alandaki nadir ve hassas fauna türlerinin zarar görmemelerinin ve telef olmalarının önlenmesi ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu ve Merkez Av Komisyonu kararlarına göre özellikle sürüngenlerin koruma altında olması ve yakalanması ve toplanmasının yasak olması nedeniyle avlama-toplama-öldürme yapılmadığı, fauna türlerinden iki yaşamlı türleri, sürüngen türleri, kuş türleri, memeli türlerinin Türkiye Kırmızı Bitkileri Kitabında (Red Data Book) kategorisi ve Merkez Av Komisyonunun 2009-2010 kararları ve Bern Sözleşmesi Ek listelerinin hangilerinde yer aldığı belirtilmediği, alanda bulunan ve bulunması muhtemel fauna türlerinin endemizm durumu, nispi bolluğu ve risk sınıflarının ayrı ayrı değerlendirildiği ve göçmen kuşların üreme dönemi olan 15 Mart - 15 Haziran tarihleri arasında patlatma yapılmayacağı ve ayrıca fauna listelerinde belirtilen ve Bern Sözleşmesiyle koruma altına alınan türler ile diğer yaban hayatı türlerin avlanmayacağı, kasıtlı öldürülmeyeceğinin veya alıkonulmayacağı, yumurtalarına zarar verilmeyeceğinin taahhüt edildiği görülmüştür.

Bu durumda; gerek arazi çalışmaları gerekse literatür çalışmaları neticesinde ÇED raporunda alanın flora ve faunası ile ilgili olarak endemizm durumu, nispi bolluğu ve risk sınıflarının ayrı ayrı değerlendirilmesi ve bilirkişilerce de alanda bulunan veya bulunması muhtemel endemik, nadir ve nesli tehlike altında olan flora ve fauna türlerinden hangilerine ÇED raporunda yer verilmediğinin somut olarak ortaya konulamaması karşısında, ÇED raporunda flora ve fauna ile ilgili tür çeşitliliğine, popülasyon zenginliğine, Türkiye'deki dağılışına ve yok olma durumuna yeterince değinildiği sonucuna varılmış olup, ÇED raporu esas alınmak suretiyle verilen "ÇED Olumlu" kararında hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddi gerekirken, dava konusu işlemin iptali yolunda verilen İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle; İzmir 3. İdare Mahkemesinin 25/04/2017 günlü, E:2015/1383, K:2017/523 sayılı kararının **BOZULMASINA**, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 20/A-2(i) maddesi uyarınca **DAVANIN REDDİNE**, aşağıda dökümü gösterilen ve davacılar tarafından yapılan 451,15-TL yargılama giderinin davacılar üzerinde bırakılmasına, davalı idare tarafından yapılan 275,00-TL yargılama gideri ve hüküm tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.090,00-TL vekalet ücretinin davacıardan alınarak davalı idareye verilmesine, davalı yanında müdahil Türkiye Maden İşçileri Sendikası tarafından yapılan 149,90-TL; Koza Altın İşletmeleri A.Ş. çalışanları tarafından yapılan 184,65-TL; Koza Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından yapılan 567,60-TL yargılama giderinin davacıardan alınarak davalı yanında adı geçen müdahillere verilmesine, davalı yanında müdahil sıfatı sona erdirilen Bahar Madencilik San. Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılan yargılama giderinin üzerinde bırakılmasına, **Hazine tarafından yatırılan 10.000,00-TL keşif avansından keşif gideri ve posta gideri olarak harcanan toplam miktar olan 9.443,43-TL ile keşif harcı olarak yatırılan 206,30-TL'nin davacıardan tahsili için ilgili Kuruma yazı yazılmasına ve kararın bir örneğinin ilgili Kuruma tebliğine, Hazine tarafından yatırılan keşif avansından artan 556,57-TL'nin Hazineye**

T.C.
DANIŞTAY
ONDÖRDÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2017/2311
Karar No : 2018/5384

İadesine, davacılar tarafından yatırılan ve kullanılmayan toplam 324,60-TL keşif harcının istemi halinde davacılar iadesine, dosyanın Mahkemesine gönderilmesine, **2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 20/A-2-(i) maddesi uyarınca, karar düzeltme yolunun kapalı olduğunun duyurulmasına, 18/09/2018 tarihinde oybirliği ile karar verildi.**

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Levent ARTUK	Ahmet ARSLAN	Mehmet Ali CERAN	Osman TURAL	Nedret ENGİN

<u>YARGILAMA GİDERLERİ (DAVACILAR) :</u>	
Başvurma Harcı	: 15,60-TL
Karar Harcı	: 15,60-TL
YD Harcı	: 25,60-TL
YD İtiraz Harcı	: 49,25-TL
Vekalet Harcı	: 25,10-TL
Posta Gideri	: 320,00-TL
<u>TOPLAM</u>	: 451,15-TL

<u>YARGILAMA GİDERLERİ (DAVALI MÜDAHİL KOZA ALTIN İŞLEMELERİ A.Ş.)</u>	
Başvurma Harcı	: 15,60 TL
Vekalet Harcı	: 20,60 TL
Temyiz Başvurma Harcı	: 154,30 TL
Temyiz Karar Harcı	: 65,40 TL
Temyiz YD Harcı	: 51,70 TL
Posta Gideri	: 260,00 TL
<u>TOPLAM</u>	: 567,60 TL

<u>YARGILAMA GİDERLERİ (DAVALI)</u>	
Posta Gideri	: 275-TL

<u>YARGILAMA GİDERLERİ (DAVALI MÜDAHİL KOZA ALTIN İŞLEMELERİ ÇALIŞANLARI)</u>	
Başvurma Harcı	: 17,15-TL
Vekalet Harcı	: 137,50-TL
Posta Gideri	: 30,00-TL
<u>TOPLAM</u>	: 184,65-TL

<u>HAZİNE DEN (ADALET BAKANLIĞINDAN) HARCANAN YARGILAMA GİDERLERİ :</u>	
Keşif Harcı	: 206,30-TL
Keşif Gideri	: 9.000,00-TL
Keşif Avansından Posta Giderine	
Harcanan Miktar	: 443,43-TL
<u>TOPLAM</u>	: 9.649,73-TL

<u>YARGILAMA GİDERLERİ (DAVALI MÜDAHİL TÜRKİYE MADEN İŞÇİLERİ SENDİKASI) :</u>	
Başvurma Harcı	: 17,15-TL
Vekalet Harcı	: 2,75-TL
Posta Gideri	: 130,00-TL
<u>TOPLAM</u>	: 149,90-TL

T.C.
İZMİR
3. İdare Mahkemesi

Silinmesin

2019020899ADH1032197

08/02/2019

Esas No : 2015/1383
Karar No : 2017/523
Harç No : 2019/11
Referans No : 2019020899ADH1032197

HARÇ TAHSİL MÜZEKKERESİ

Mükellefin

Adı Soyadı :1- EGEÇEP DERNEĞİ(Davacı)
Vergi No : KEMERALTI VD. 3250527553
Son İkametgahı : 858 SOK NO:9 PAYKOÇ İŞHANI K.7/705 KONAK /İZMİR
Adı Soyadı : 2-TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI (Davacı)
Vergi No : ÇANKAYA VD. 9980070372
Son İkametgahı :KARANFİL SOK. NO:2819 KIZILAY / ANKARA
Adı Soyadı : 3-TMMOB KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI(Davacı)
Vergi No : ÇANKAYA VD. 8450036105
Son İkametgahı : KARANFİL SOK. NO: 19/5 KIZILAY/ANKARA
Adı Soyadı : 4-TMMOB METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI(Davacı)
Vergi No : ÇANKAYA VD. 6190043804
Son İkametgahı : HATAY SOK. NO:10/9 BAKANLIKLAR/ANKARA
Adı Soyadı : 5-TMMOB PEYZAJ MİMARLARI ODASI (Davacı)
Vergi No : MİTHATPAŞA VD. 7290135904
Son İkametgahı : Ş. ADEM YAVUZ SOK. NO:14/7 KIZILAY/ANKARA
Adı Soyadı : 6-TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI(Davacı)
Vergi No : ÇANKAYA VD. 8450042048
Son İkametgahı :KONUR 2 SOK. NO:34/4 KIZILAY/ANKARA
Adı Soyadı : 7-TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI(Davacı)
Vergi No : ÇANKAYA VD. 8450036092
Son İkametgahı : BAYINDIR SOK. NO:7/7 YENİŞEHİR/ANKARA

Kararın Tarafa Tebliğ Tarihi : 04/12/2018
Harcın Kesinleştiği Tarih : 18/09/2018

Karar Tarihi : 18/09/2018

Adres : İZMİR 3. İdare Mahkemesi

Ayrıntılı Bilgi İçin : Zabıt Katibi

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden Yy7nN4x - v0/vnJI - +BvD1s2 - dTboZ8= ile erişebilirsiniz

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden Yy7nN4x - v0/vnJI - +BvD1s2 - dTboZ8= ile erişebilirsiniz

Harcın/Masrafın Nev'i ve Mahiyeti

Miktarı : 206,30 TL Keşif Harcı
Miktarı : 9.443,43 TL Bilirkişi Ücreti

Toplamı : 9.649,73 TL

BELKAHVE VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Yukarıda adı, soyadı ve ikametgahı yazılı mükellefin ve mükellef bulunduğu 9.649,73 TL harç ve masrafın, Harçlar Kanununun 130. maddesi gereğince tahsili, Rica olunur.

Ekrem ATICI

Başkan

28434

e-İmza